

Umyst jako model świata

Warszawa, 7 grudnia 2007

Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Sekcja Teorii Poznania i Filozofii Języka

Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej

Relacja z konferencji *Umyst jako model świata* Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 7 XII 07.

Motto klasycznej już książki Francisca Cricka „Zdumiewająca hipoteza, czyli nauka w poszukiwaniu duszy” stanowią następujące słowa Johna Searle’a: „Gdyby ktoś w dyskusji z dziedziny nauk poznawczych zaledwie kilka lat temu podjął temat świadomości, byłoby to ogólnie uznane za przejaw złego smaku i doktoranci – tak zawsze wyczuleni na obowiązujące w ich dziedzinie mody – wznieśliby oczy do góry z wyrazem prawdziwego obrzydzenia”. Jak wiadomo w czasie ostatnich lat wiele się zmieniło. Problematyka świadomości na stałe zadomowiła się w naukach poznawczych i filozofii. Obecnie stanowi ona prawdziwe wyzwanie dla badaczy – szczególnie pod względem metodologicznym.

Tematem przewodnim konferencji *Umyst jako model świata* organizowanej przez Wydział Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego była właśnie świadomość. Dla badaczy umysłu, symposium to było ważnym wydarzeniem, bo choć świadomość jako problem badawczy jest stosunkowo popularna, to konferencje poświęcone niemal w całości tej tematyce należą do rzadkości.

Pierwszą część konferencji zdominowała fenomenologia. Profesor Marek Rosiak (Uniwersytet Łódzki) w swoim referacie poddał krytyce husserlowskie pojęcia czystej świadomości. Następnie profesor Arkadiusz Chrudzimski (University of Salzburg) zaprezentował odczyt pt. *Przedmioty intencjonalne a semantyka kauzalna*. Profesor Robert Piłat (IFiS PAN) przedstawił problematykę pojęć w kontekście modelu świata. Jako ostatni referent pierwszej sesji wystąpił prof. Dariusz Śleszyński z odczytem *Style osobowej świadomości w interakcjach z innymi - podejście psychoterapeutyczne i fenomenologiczno-egzystencjalne*. W trakcie konferencji można było nabyć książkę profesora Śleszyńskiego. Dalsze referaty na sesji plenarnej wygłosili dr Paweł Przywara (WSiZ Rzeszów), dr Leopold Hess (UJ) oraz dr hab. Cezary Olbromski (UMCS). Po referatach wiodących przyszedł czas na sekcje tematyczne.

Referaty w sekcjach tematycznych dotyczyły rozmaitych ujęć problematyki umysłu i świadomości. Klasyczne zagadnienia takie jak intencjonalność pojawiły się w prezentacjach dra Leśniewskiego (*Heidegger a świadomość, czyli co wynika z ontologicznej interpretacji intencjonalności*) oraz mgr Michała Piekarskiego (*Intencjonalność języka w Traktacie logiczno-filozoficznym Ludwiga Wittgensteina*). Nie zabrakło także wątków kognitywistycznych, które znalazły swoje miejsce m. in. w referatach mgr Mai Kittel (*Kognitywistyczna teoria świadomości Axela Cleeremansa a spór o pojęciowy charakter treści mentalnej*), dra Andrzeja Kapusty (*Problem intersubiektywności w psychopatologii: między fenomenologią a kognitywistyką*) oraz mgr Piotra Markiewicza (*Percepcyjne modelowanie informacji sensorycznej*). W dwóch prezentacjach pojawiło się zagadnienie umysłu ucieleśnionego. Mgr Przemysław Nowakowski (UMK) przedstawił problematykę przedrefleksyjności ciała w poznaniu i działaniu, mgr Andrzej Dąbrowski przygotował referat *Umysł ucieleśniony a kategoryzacja*.

Konferencja obfitowała w ciekawe dyskusje. Interdyscyplinarność sympozjum pozwalała dostrzec ten sam problem – świadomość, co chwilę z innej perspektywy. Zderzenie różnych dziedzin badawczych rodziło nowe pytania, takie choćby jak zakresy, w których przedstawiciele danych dziedzin są uprawnieni do wydawania prawomocnych sądów. W zaproszeniu organizatorzy konferencji zaznaczyli, że celem sympozjum jest *współpraca, która stwarza szansę na lepszego wyjaśnienie złożonego systemu świadomości i być może pozwoli połączyć*

empiryczne i fenomenologiczne analizy. Obrady z pewnością stanowiły ważny krok w tym kierunku. Przy złożoności problemu, jakim jest świadomość, podejście interdyscyplinarne stanowi ważny kierunek rozwoju badań. Zetknięcie fenomenologii z psychologią, kognitywistyką i analityczną filozofią umysłu zwróciło uwagę słuchaczy na fakt, jak wiele ma do zaoferowania każda z dziedzin.

- Maria Borkowska, IF UMK w Toruniu, www.kognitywistyka.net

